

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Том III
Књига 2

Демократија – Ђуша

МАТИЦА СРПСКА
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ

НОВИ САД – БЕОГРАД 2021

корисан профилисаним венцима, настрима и капителима, као и храм. Росадски сликар Петар Чортановић 19–1840. прво марморира и позлађује грашње зидове цркве и епископски олтар, а потом новим иконама допуњује олтарску преграду која је претходно резбарена у старом стилу. Крајем XIX века сликар Ђорђе Ракић поново нава иконостас ове цркве, да би 1908. и дрварске двери биле замењене новима. Љ. Н. Стошић

ЛИТЕРАТУРА: М. Лесек, „Григорије Јездић“, ЗМСТУ, 1989, 25; Б. Букуров, С. Ђурчић, *Икона Рума – географска монографија*, Н. Сад 1990; Д. Поповић, „Остава из Добринаца“, у: *Историске остаци у Србији и Војводини*, II, Бг Добринаца, Н. Сад – Добринци 1998; М. Лесек, *Икона Са. Николе у Добринцима*, у: *Уметничка дела у Срему*, I, Н. Сад 2000; С. Ђурчић, *Икона Сремца – географске карактеристике*, Н. Сад 2000; В. Васић, Р. Васић, „Идентификација птичјих става у праксторији“, *Стираринар*, 2003–2004,

ДОБРИЋ, село у северозападној Србији у општини Сремски Карловци, 12 км југозападно од општинског средишта Шапца, с којим је повезано железничким путем. Дисперзивног је типа, налази се у равници на висини 90–130 м. У време Турака помиње се неколико пута увек као мало село, 1528. имао је 16 кућа. Више становника имало је село крајем XIX в., као последицу досељавања Срба из Београдске, Босне, Мачве, Ужица и других крајева. Током друге половине XX в. усталио је тенденцију депопулације. Године 1953. село је имало 1.469, а 2011. 1.044 становника, од којих су 95,3% били Срби, а 4% Роми. Село је економски активног становништва ради у пољопривреди (59,3%), а недовољно становништво највећим бројем ради у индустрији. У селу се налазе правна и државна управа из 1827, основна школа, амбуланта, месна канцеларија, дом културе, библиотека и земљорадничка задруга.

ЛИТЕРАТУРА: *Географска енциклопедија насеља Србије*, IV, Бг 2002. Д. Р. Гагарин

ДОБРИЋ, Александар, академски сликар и графичар / Зрењанин, 4. V 1837 – ?, прве сликарске поуке стекао је у дописној радионици, а затим је школовање завршио на академији у Бечу коју уписује 1857. У списима Академије забележено је да је добар студент и да је на првој години излагао изложбу 30. III 1860, вероватно у облику учествовања у неком важнијем излагању. До данас је позната једна његова слика *Милош Обилић у доју* из 1861. која се чува у Народном музеју у Београду. Рађена је у поетици романтизма и показује Д. као врло доброг војника. Настала у време замаха националистичке идеологије и култа Косова средином

XIX в., приказује коњаничку фигуру Милоша Обилића у снажном налету, смештену у средиште битке, са панорамом бојишта и коњаницима у другом плану.

ЛИТЕРАТУРА: В. Ристић, К. Амброзић, „Прилог биографијама српских уметника XVIII и XIX века“, *ЗРНИМ*, 1958–1959, 2; В. Поповић, *Великобечкеречки сликарски ајшељи*, Зр 1969; М. Јовановић, *Српско сликарство у доба романтизма*, Н. Сад 1976; Д. Медаковић, *Косовски дој у ликовним уметностима*, Бг 1990; М. Јовановић, *Међу јавом и међу сном: српско сликарство 1830–1870*, Бг 1992.

Ан. Костић

ДОБРИЋ, Драган, сликар (Добропољци, Далматинска загора, 17. VIII 1940). Дипломирао 1968. и магистрирао 1970. на Академији ликовних уметности у Београду. Члан је УЛУС-а од 1968, од када редовно излаже на изложбама удружења, као и на тематским групним изложбама у земљи – „Неке тенденције Београдске уметности“, Културни центар Београда (1970), „Млади 70“, Музеј савремене уметности, Београд, „НОБ у делима ликовних уметника Југославије“, Дом ЈНА (1971), „Октобарски салон“ (1969–1972), „Мајска изложба“, Нови Београд (1968–1972), Уметничка колонија Ечка, Зрењанин (1971–1972), Суботица (1972), „Меморијал Надежде Петровић“, Чачак (1972), „Свет у коме живимо“, Дом ЈНА (1972). Од прве самосталне изложбе у Београду (1971) приредио је још неколико. Социјално критички оријентисан, Д. негује специфичну фигуративну иконографију којом изражава егзистенцијални бунт помоћу одбачених предмета – лутака и играчака, симболично представљајући апсурдне призоре и позиције данашњег урбаног човека.

ДЕЛА: *Пре сукоба*, 1990; *Миле Г. на њлажи*, 1994.

ЛИТЕРАТУРА: П. Стефановић, *Драган Добрић*, Ечка 1973; С. Бошњак, *Драган Добрић: слике и цртежи*, Бг 2004. Ж. Гвозденовић

ДОБРИЋ, Ђорђе, ветеринар, универзитетски професор (Београд, 17. IX 1950 – Београд, 3. VI 2003). Дипломирао 1974, магистрирао 1979. и докторирао 1983. на Ветеринарском факултету у Београду. После дипломирања изабран за асистента на Катедри за заразне на истом факултету. У звање редовног професора изабран 2000. Предавао Заразне болести животиња и болести пчела. Боравио на усавршавању у Шпанији и САД годину дана. Био шеф Катедре за заразне болести животиња и болести пчела 1996–2000 („Growth of Contagious Pustular Dermatitis Virus of Sheep and Goats in different cell cultures“, *AV*, 1995, 45; „The modes of poisoning of honeybees with pesticides“, *Archives of Toxicology, Kinetics and Xenobiotics Metabolism*, 1997, 5). У коауторству са Д. Вицковићем и З. Кулишићем написао уџбеник *Болести пчела* (Бг 2000), а аутор је и монографија

Афричка куга (Бг 1991); и М. Ерски Биљић, *Пројолис – природни антибиотик* (Бг 2003) У оквиру научноистраживачког рада бавио се методама дијагностике заразних болести животиња и болести пчела. Истраживао вирусне болести као што су контагиозни пустулозни дерматитис оваца, класична куга свиња, афричка куга свиња, слинавка и шап и Аујескијева болест. Један део радова односи се на организацију контроле и превентиве заразних и паразитских болести животиња.

ДЕЛА: и М. Studen, Ђ. Panjević, „Comparative Examination of Methods for Concentrating Foot and Mouth Disease Virus“, *AV*, 1976, 26; и М. Ерски Биљић, *Бактериологија ветеринарске медицине*, Бг 2008.

ЛИТЕРАТУРА: 75 година Факултета ветеринарске медицине Универзитета у Београду 1936–2011, Бг 2011; *Библиографија Ветеринарског факултета у Београду 1986–2011*, Бг 2011. М. Ж. Балтић

ДОБРИЋ, Лазар, хајдучки харамбаша (Нови Карловци, Срем, ? – Селевац код Смедеревске Паланке, мај 1803). Одрастао је у Сасама (данас Нови Карловци). У хајдучију се одметнуо 1797/98. због сукоба са властима. Постао је вођа најопасније хајдучке дружине у Срему изводећи често пљачкашке походе у Бачку и Банату. Више година је био неухватљив за многе потере. Кретао се најчешће уз Дунав, на простору Карловци–Панчево, скривајући се у многим дунавским ритовима и адама. Најчешће је нападао трговце и лађе са брашном и житом, које је делио сиромашнима. Имао је много јатака и пријатеља а у народу је уживао добар глас. Његова дружина бројала је осам до петнаест људи; као његов заменик од почетка спомиње се Станоје Главаш, каснији устанички војвода. Међу првим жртвама његове дружине био је панчевачки трговац Коста Марковић, који је опљачкан крајем 1797. Први пут је напао лађе на Дунаву 1798. и с њих однео много жита и брашна. Следеће две године извршио је низ мањих препада у свим деловима Срема па су у мобилно стање стављене све расположиве војне и граничарске јединице на том простору. Измицао је потерама до 1801, када је неочекивано ухваћен у Банату и осуђен на смрт. Казна му је убрзо преиначена у десетогодишњу робију па је послат у тамницу у Темишвар. Није стигао до Темишвара јер је вероватно, потплативши чуваре, побегао и ускоро поново још једном је четирио. Број опљачканих трговаца, крчмара, па и надничара и чобана нагло је растао по Срему а скоро сви су указивали на његову дружину. Почео је да се спушта и у већа места, Карловце, Ковиљ, па чак и Земун. Зиму 1801/02. провео у Београду, где је са својом дружином држао у закупу три кафане и зарадио преко 1.500 форинти, у чему га је помагала турска власт. Као његов заштитник спомиње се београдски

СРПСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Издавачи

МАТИЦА СРПСКА, Нови Сад
СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ, Београд
ЗАВОД ЗА УЏБЕНИКЕ, Београд

За издаваче

Проф. др Драган Станић
Академик Владимир Костић
Др Милорад Марјановић

Лектори

Милена Миловић, Вера Василић

Коректор

Вера Василић

Компјутерски слој

Редакција Српске енциклопедије

Припрема за штампу

Александар Прибићевић

Технички уредник

Вукица Туцаков

Штампа

Бирограф, Земун

Тираж 4.000

ISBN 978-86-7946-382-1

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

0/9(497.11)(031.038)

СРПСКА енциклопедија. Том 3. Књ. 2, Демократија - Ђуша /
[уређивачки одбор Драган Станић ... и др.]. - Нови Сад : Матица
српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод
за уџбенике, 2021 (Земун : Бирограф). - 976 стр. : илустр. ; 30 cm

Текст штампан тростубачно. - Тираж 4.000.

ISBN 978-86-7946-382-1

а) Србија -- Енциклопедије б) Енциклопедије, националне

COBISS.SR-ID 56635401

К.Б. 34924

8 600262 060723